

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 17/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 103 § i vägtrafiklagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 juni 2005 en proposition med förslag till lag om ändring av 103 § i vägtrafiklagen (RP 72/2005 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Eija Maunu, kommunikationsministeriet.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— professor Matti Tolvanen.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att straffbestämmelsen i vägtrafiklagen ändras på grund av en ändring i strafflagen. Enligt strafflagen krävs för tillräk-

nande vid fall av oaktsamhet att detta explicit nämns i lag. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet förslaget behövligt och lämpligt. Utskottet tillstyrker lagförslaget men med ändringar.

Av hävd har 103 § i vägtrafiklagen gällt gärningar som begås både uppsåtligen och av oaktsamhet. I propositionen sägs att 3 kap. 5 § 2 mom. i strafflagen (39/1889) ändrades i samband med revideringen av lagstiftningen om straffrättens allmänna läror och att gärningar som utgör brott enligt strafflagen numera är straffbara bara när de begås uppsåtligen, om inte något annat föreskrivs. Denna princip gäller också andra författningar än strafflagen och en-

ligt propositionen är det en tolkningsfråga om 103 § i vägtrafiklagen därmed kan anses ha utfärdats på det sätt som avses i strafflagens 3 kap. 5 § efter ändringen av strafflagen, det vill säga om vägtrafikförseelser nu är straffbara bara när de begås uppsåtligen eftersom inte något annat föreskrivs på något annat ställe i lag.

Enligt vad utskottet har erfarit har rekvisitet för trafikförseelse av hävd tolkats så att också överträdelser av bestämmelserna av oaktsamhet ingår i rekvisitet. Därmed ändrades inte den traditionella tolkningen av paragrafen när ändringen i strafflagen trädde i kraft 2004. Tolkningen ändras inte heller av att brott mot läkares anmälningsskyldighet sedan den 1 september 2004 är

undantagen tillämpningsområdet för bestämmelsen, eftersom straffbestämmelsen ovedersägligt är utfärdad före den 1 januari 2004. En inskränkt tillämpning av brottsrekvisitet kan inte innebära att straffbestämmelsen i samband med inskränkningen har givits på nytt.

Utskottet påpekar att den straffrättsliga laglighetsprincipen är en viktig rättsregel och att det därför är bra att nämna i straffbestämmelsen att också ett förfarande av oaktsamhet är straffbart. Detta är extra viktigt vid brottsrekvisit som praktiskt taget omfattar hela befolkningen. När gärningar av oaktsamhet nämns i rekvisitet för trafikförseelser är det samtidigt en berättigad signal om att man måste vara ordentlig i trafiken. Dessa aspekter talar enligt utskottet för att rekvisitet bör preciseras på det sätt som föreslås. Men utskottet påpekar att preciseringen bara är en förtydligande ändring och att det är klart att personer som av oaktsamhet bryter mot trafikreglerna efter den 1 september 2004 har gjort sig skyldiga till trafikförseelse. De kan följaktligen

också bli straffade för detta utan att det strider mot legalitetsprincipen.

Detaljmotivering

Ingressen. I vägtrafiken ändrades 103 § senast genom lag 401/2005 som fastställdes den 10 juni 2005. Utskottet ändrar ingressen i enlighet med detta.

103 §. Trafikförseelse. I lag 401/2005 är paragrafen ändrad så att 105 a § ingår i förteckningen över de paragrafer där överträdelse inte är straffbar som trafikförseelse. Utskottet har ändrat paragrafen i enlighet med detta.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår kommunikationsutskottet

att lagförslaget godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av 103 § i vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/1981) 103 §, sådan den lyder i lag 401/2005, som följer

103 §

Trafikförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet på annat än i 73 a, (utesl.) 98—102 eller 105 a §

nämnt sätt bryter mot denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser eller föreskrifter, skall för trafikförseelse dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 14 juni 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Markku Laukkanen /cent
vordf. Matti Kangas /vänst
medl. Mikko Alatalo /cent
Leena Harkimo /saml
Saara Karhu /sd
Marjukka Karttunen /saml
Inkeri Kerola /cent
Risto Kuisma /sd
Reino Ojala /sd

Erkki Pulliainen /gröna
Eero Reijonen /cent
Pertti Salovaara /cent
Arto Seppälä /sd
Timo Seppälä /saml
Harry Wallin /sd
Lasse Virén /saml
Raimo Vistbacka /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.